

Obr. 9. Stolní svítidlo Napako, typ. 0511 - P, návrh J. Hůrka, originální fotodokumentace, výroba Napako, 50. léta 20. stol.

Obr. 10. Stolní svítidlo Napako, typ. 1612 - NZ, návrh J. Hůrka, originální fotodokumentace, výroba Napako, 50. léta 20. stol.

borník Ing. Miloslav Prokop (viz Světlo 2004/1), jeden z mála výtvarně nadaných elektrotechniků-konstruktérů. Obzvláště proslula jeho moderní kovové stojanové svítidlo pro nepřímé osvětlení s ko-

vovým stínítkem ve tvaru zvonu směřujícího ke stropu (výr. číslo 6804). Právě tak pochází z této autorské dílny návrh závěsného svítidla Saturn, pro které Napako vyrábělo kovovou armaturu osazenou jednoduchými díly z bílého opalové-

Obr. 11. Stojanové svítidlo, typ. č. 1704 - P, návrh J. Hůrka, originální fotodokumentace, výroba Napako, 50. léta 20. stol.

ho triplexu z Českomoravských skláren ve Valašském Meziříčí. Pod Prokopovým vlivem se svítidla z Napaka značně tvarově proměnila, zmizely historizující typy a začala převažovat jednoduchá kovová svítidla takřka technického charakteru se zajímavými technickými detaily otáčení a naklápění stínítek. Kovová svítidla byla kombinována se skleněnými díly převážně z Inwaldovy pražské sklárny a vhodně doplňovala tehdy moderní funkcionalistické interiéry.

Za druhé světové války družstvo celkem prosperovalo, ale projevoval se válečný nedostatek potřebného materiálu, především vzácných kovů.

Napako po roce 1945

Po roce 1945 se Napako zapojilo do poválečné obnovy státu a pokračovalo ve svém zavedeném výrobním pro-

gramu až do roku 1948. Při znárodnování průmyslu počátkem 50. letech nebylo toto původní dělnické družstvo zrušeno. Naopak jeho název, Napako – lidové družstvo kovozpracující, novému politickému vedení vyhovoval. K Napaku bylo proto přičleněno 36 bývalých soukromých podniků z oblasti kovovýroby, takže se velmi rozrostlo (desetinásobně velká výrobní kapacita). Družstvo se naráz stalo kolosem s desítkami vyroben nejen v Praze, ale i ve středních Čechách.

Náhle mělo značně rozdílný výrobní sortiment. Zahrnoval výrobu chladicích prodejních pultů, zařizovacích prvků obchodů, mycích dřezů, výrobu a údržbu neonového osvětlení z podniku Tesla, elektroinstalaci budov, také kovové prvky pro výstavnictví, rybářské náčiní, hřbitovní urny a další sortiment kovovýroby. Napako začalo dostávat významné zakázky od státu. V roce 1948 to byly velké závěsné lustry pro aulu Karolína v Praze, vyrobené podle návrhu arch. J. Fragnera z tlacného a tepaného bronzového plechu. Později to byla svítidla navržená arch. J. Fišerem pro nově zřízené pražské Leninovo muzeum (rok 1951). Počátkem 60. let minulého století byla určitá výrobní odvětví z Napaka převedena jinam: nejprve byla roku 1961 předána část výroby svítidel do Drupolu v Satalicích, o rok později byla vyčleněna prosperující výroba elektrických pečicích trub a předána do národního podniku Kovosmalt v Trnavě. Zároveň byly z výrobního programu Napaka vyjmuty dosud vyráběné elektrospotřebiče, jako jsou kávovary, čajníky, pánve a hrnce. Zbývající sortiment výroby byl rozdělen do čtyř závodů, z nichž první byl zaměřen na atypické stavební zámečnické práce. Druhý se věnoval pouze kovotlačitelské práci pro družstvo a dodával požadované kovové dílce dalším výrobcům.

Literatura:

- Brožura k 50. výročí v. d. Napako. Katalogy v. d. Napako Praha.
- Pracovní pozůstalost J. Hůrky z archivu NTM. Mara, J.: *Text o vývoji výroby v Napaku v letech 1980 až 2010.*

Obrázky: archiv NTM Praha a archiv Muzea architektury a stavitelství NTM Praha.

SEZNAM INZERCE

apollo LED s. r. o.	29	INCHEBA Praha spol. s r. o.	26
Čzech Architecture Week	15, 36, 4 OČ	Jaroslav Skřivánek - KOMPAR	27
ELTODO - EG, a. s.	1 OČ, 1	LUMINEX s. r. o.	7
ENIKA.CZ s.r.o.	25, 55	OSRAM Česká republika s. r. o.	9, 37
ERCO Lighting GmbH, organizační složka Praha	2 OČ, 35	Osvětlovací technika Vít Pavlů, s. r. o.	40
Etna spol. s r. o.	44	Philips Lighting ČR s.r.o.	22
Fondazione Cosmit Eventi	3 OČ	Siteco Lighting spol. s r. o.	47, 51
HKTDC Prague Consultant Office	11	Terinvest, spol. s r. o.	19
Incheba a.s.	23	Veletrh Brno, a.s.	45